

राज्यनाम्नि RĪĀ-TAR. 6, 313. डुरत्यये ऽध्वनि BṛĀg. P. 5, 13, 1. 19. ein setzen in (ein Amt, eine Stellung): राज्ये MBu. 2, 1107. 9, 2300. KATHAS. 10, 217. 41, 58. BṛĀg. P. 1, 10, 2 (निवेशयित्वा). पारमेष्ठरे पदे PRAB. 16, 5. 8, 117, 18. कुशावत्यां कुशम् als Fürsten einsetzen in RAGH. 13, 97. MĀRK. P. 56, 11. तेषु (वर्षेषु) सप्त रिक्थादान्वर्षपान्विष्य BṛĀg. P. 5, 20, 20. करे so v. a. tributpflichtig machen MBu. 2, 1039. कर्निवेशित KĀM. NITIS. 17, 82; vgl. पैरिय पृथिवी कर्वती प्रतिवर्ष निवेशिता MĀRK. P. 53, 11. समये so v. a. mit Jmd einen Vertrag schließen MBu. 1, 6297. — 12) Jmd Etwas übertragen: अधिकारं सचिवेषु RAGH. 19, 4. धूर्जगतः सचिवेषु निवेशिता RAGH. ed. Calc. 1, 34. यौगंधरायणनिवेशितारम्भार KATHAS. 20, 229. लक्ष्मीशङ्कगुप्ते निवेशिता die königliche Würde 5, 123. भारते सा (प्रीतिः) निवेश्यताम् R. GORR. 2, 43, 6. नाम Jmd einen Namen geben KATHAS. 23, 87. — 13) चित्ते, हृदये Etwas dem Herzen einprägen, dem Geiste vorführen ÇĀK. 42, v. 1. BṛĀg. P. 9, 2, 15. Spr. 4272. VARĀH. BRU. S. 83, 8. — 14) richten (den Blick, die Gedanken, den Geist u. s. w.) auf Etwas (loc.): दृष्टिं पाञ्चाल्याम् MBu. 1, 7141. Spr. 1004. 2257 (II). मयि बुद्धिम् BHAG. 12, 8. मनो ऽधर्मे Spr. 4364. M. 6, 35. fg. R. 6, 100, 23. BṛĀg. P. 2, 8, 3. 7, 1, 31. MĀRK. P. 41, 20. चेतसो निवेशितस्यात्मनि MAITRAJUP. 6, 34. आत्मानं कल्याणो MBu. 3, 1382. BṛĀg. P. 1, 15, 33. ध्येये ध्यानम् Spr. 3313. — Vgl. निवेशन, निवेश्य. — desid. निविविषते P. 1, 3, 62, Schol. — अधिनि caus. 1) setzen über: चतसृष्वशास्वात्मयोनिना — अधिनि-वेशिता ये हिरदपतयः BṛĀg. P. 5, 20, 39. — 2) Jmd veranlassen einer Sache obzuliegen, — sich zu widmen: ऽवेशितकर्माधिकार BṛĀg. P. 5, 1, 23. — अधिनि mit acc. P. 1, 4, 47. VOP. 3, 2, 1) eintreten in: ग्राममभिनि-विषते P. 1, 4, 47, Schol. (नदी) नदनदीपतिमभिनिविषति ergiesst sich in BṛĀg. P. 5, 17, 5. अभिन्यविषतयास्त्वं मे पथैवाव्याकृता मनः eindringen in so v. a. sich bemeistern BHATT. 8, 80. — 2) sich in Etwas (acc.) versen-ken, sich ganz hingeben: धर्मानभिनिविष्य VOP. 3, 2. (गणिका) यामेवं भ-वन्मनो ऽभिनिविषते DAÇAK. 78, 8. 9. ohne Ergänzung auf seinem Kopfe bestehen: ते चेदभिनिवेद्यति (ते ed. Bomb.) नाभ्युपैष्यति मे वचः MBu. 5, 2798. — 3) partic. ऽविष्ट a) sich festgesetzt habend an einem Orte Suçr. 1, 82, 12. hartnäckig: परस्परैषामभिनिविष्टरोषयोः MBu. 8, 4210. — b) fest auf einen Punkt gerichtet, ganz mit Etwas beschäftigt, nur Eines vor Augen habend: अर्धसूत्राभिनिविष्टदृष्टि BṛĀg. P. 3, 8, 13. अभिनिवि-ष्टया दृशा मालतीमुखावलोकनविक्रिया MĀLATIM. 19, 2. अद्यत्तरं स्वभि-निविष्टधियः VARĀH. BRU. S. 19, 11. कार्याभियोगे ऽभिनिविष्टबुद्धिः R. 5, 51, 26. वित्तेषु नित्याभिनिविष्टचेताः BṛĀg. P. 7, 6, 13. कृत्वादाभिनिविष्ट-चेतम् 4, 12, 22. संरम्भमार्गाभिनिविष्टचित्त (der Comm. fasst संरम्भमार्ग in der Bed. eines abl.) 3, 2, 24. इष्टार्थाभिनिविष्ट मनः MALLIN. zu KUMĀRAS. 3, 5. अद्ययनमववणाभिनिविष्ट TATTVAS. 37. माधवापकारं प्रत्यभिनिविष्टा भवामि MĀLATIM. 88, 2. अभिनिविष्टा ऽसि कष्टे so v. a. versessen auf KATHAS. 79, 4. मुनोरेकार्थाभिनिविष्टयोः Spr. 2414. — c) durchdrungen von, in Beschlag genommen von: मनोरेथेनाभिनिविष्टचेतसः BṛĀg. P. 10, 1, 41. गुरुभिलोकपालानुभावेः reichlich versehen mit RAGH. 2, 75. — Vgl. अभि-निविष्ट figg. — caus. 1) hineingehen lassen, führen in: कालमूत्रसंशके नरके BṛĀg. P. 5, 26, 14. यदभिनिवेशिता ऽहमिन्द्रियैः — ऽविषयान्धकूपे 1, 38. त्रयाणि चतुषा ज्योतिष्यभिनिवेशयेत् eingehen lassen in 7, 12, 28. — 2) sich gegenüber sitzen heissen: मुनिमासने — अभिन्यवीविशत् Çiç.

1, 15. — 3) मनः, आत्मानम् den Geist —, die Gedanken ganz auf Etwas (loc.) richten BṛĀg. P. 5, 8, 26. तदभिनिवेशितमनम् 4, 29, 54. अर्धकामाभि-निवेशितात्मम् 1, 18, 45. — 4) machen, dass Jmd einer Sache sein gan-zes Herz zuwendet, Jmds ganzes Verlangen auf Etwas richten: (श्री-तरम्) गोषु गोवृषसंकाशं मत्स्येनाभिनिवेशितम् MBu. 4, 591. प्रतिबन्ध-वत्सु विषयेषु MĀLATIM. 28, 7.

— प्रत्यभिनि scheinbar MĀLATIM. 88, 2, da hier प्रति mit dem voran-gehenden acc. zu verbinden ist.

— उपनि, partic. ऽविष्ट 1) belagernd, einschliessend: mit acc.: ल-ङ्कामुपनिविष्टे च रामे R. 6, 16, 26. — 2) erfüllend, mit acc.: इत्येतानि — सप्त वर्षाणि भागशः । भूतान्युपनिविष्टानि गतिमसि ध्रुवाणि च ॥ MBu. 6, 248. fg. — 3) erfüllt von: भारतादीनि वर्षाणि नदीभिः पर्वतैस्तथा । भू-तेशोपनिविष्टानि गतिमद्भिर्ध्रुवैस्तथा ॥ Verz. d. Oxf. H. 48, a, 42. fg. — Vgl. उपनिवेशिन्. — caus. 1) sich an einem Orte lagern lassen: सेनाम् R. 7, 23, 52. — 2) anlegen, gründen (eine Stadt) RAGH. 13, 29.

— परिणि sich rings niederlassen ÇAT. BR. 4, 3, 4, 11. 14, 1, 1, 7, 4, 19. — प्रणि P. 8, 4, 18, Schol.

— प्रतिनि, partic. ऽविष्ट ganz mit Etwas beschäftigt, nur für Eines Sinn habend: सीतायाम् R. 6, 11, 35. ohne Ergänzung so v. a. auf seinem Kopfe bestehend, verstockt: देव MBu. 12, 3902. मूर्ख Spr. 1876. 2661.

— विनि, partic. ऽविष्ट 1) wohnend in: गिरिशिखरकन्दरीविनिवि-ष्टा ज्ञेच्छातयः VARĀH. BRU. S. 16, 35. — 2) befindlich in, vorkommend: नाटकादिषु SĀH. D. 199, 18. — 3) aufgestellt: मार्गे च दुर्गे च विनिवि-ष्टसैन्यः KĀM. NITIS. 13, 44. — 4) aufgetragen: गिरिधातु (ललाटे) R. 2, 96, 19 (103, 18 GORR.). — 5) angelegt: तडगानि MBu. 2, 241. — Vgl. विनिवेशिन्. — caus. 1) Etwas an einem Orte niedersetzen, hinstellen: कुम्भाश्च विनिवेश्यतामुदपानेषु HARIV. 3863. RAGH. 5, 63. KUMĀRAS. 1, 50. irgendwohin verlegen RĀĀ-TAR. 5, 39. — 2) aufstellen, errichten (ein Bildniss u. s. w.): स्वविकारे भगवान्विनिवेशितः RĀĀ-TAR. 4, 262. an-legen (eine Stadt) KUMĀRAS. 6, 37. आरामान् VARĀH. BRU. S. 53, 1. — 3) aufstellen (Truppen) MBu. 7, 1494. KĀM. NITIS. 16, 6. — 4) sitzen ma-chen, setzen auf: नृपासने auf den Thron RĀĀ-TAR. 5, 445. 6, 115. — 5) stecken in: अक्लिमुखे कर्म Spr. 2741. तनुलताविनिवेशितविषक RAGH. 9, 52. — 6) aufsetzen, auflegen, anlegen: स्वक ऊरो निरुतो दानवेष्टरो HARIV. 2723. मङ्गरसि कुचकलशं विनिवेशय Gīt. 12, 5. शाकम् — नितम्बे Spr. 2584. बन्धान्, संधीन् Suçr. 1, 68, 11. — 7) anbringen, anwenden: पाणिष्ठयमस्थाने Spr. 1730. — 8) bringen —, versetzen auf: पथि वि-निवेशितात्मनाम् KĀM. NITIS. 3, 38. Jmd anstellen: सारथ्ये MBu. 3, 5253. करे so v. a. tributpflichtig machen 2, 1035. — 9) हृदये in's Herz prä-gen: हृदये कुशलैर्विनिवेशिता । शिन्ता Spr. 2603. — 10) richten (Blick, Gedanken) auf Etwas: गोविन्दे विनिवेशिता दृष्टिम् MBu. 14, 1538. म-तिं पुर्यर्थे HARIV. 6413.

— संनि 1) verkehren, Umgang haben mit: पादशैः संनिविषते Spr. 4874, v. 1. — 2) partic. ऽविष्ट a) gelagert, Halt gemacht habend MBu. 3, 5188. R. 5, 74, 25. 6, 7, 20. KATHAS. 39, 75. — b) ruhend —, steckend —, enthalten in: अङ्गुष्ठमात्रः पुरुषो ऽत्तरात्मा सदा जनानां हृदये संनि-विष्टः KATHOR. 6, 17. ÇYTRĪCV. UP. 3, 13. 4, 17. BHAG. 13, 15. MAITRAJUP. 6, 7. एको देवो बहुधा संनिविष्टः ÇĀK. zu BRU. ĀR. UP. S. 160. Suçr.